

Warszawa, 19/01/2009r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

RPO-591059-III/08/MRP

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Pani
Jolanta Fedak
Minister Pracy
i Polityki Społecznej

Szanowna Pani Minister

W nawiązaniu do wcześniejszej korespondencji pragnę poinformować Panią Minister, iż w dalszym ciągu przedmiotem zainteresowania Rzecznika Praw Obywatelskich pozostają problemy, związane z ochroną praw pracowniczych obcokrajowców z państw trzecich, delegowanych w ramach tzw. usługi eksportowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

W związku ze wzrostem liczby informacji medialnych dotyczących łamania praw pracowniczych obcokrajowców nie będących obywatelami UE/EOG zatrudnionych na terytorium RP Zespół Prawa Pracy i Zabezpieczenia Społecznego w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich wystąpił do Głównego Inspektoratu Pracy z prośbą o przedstawienie problemów z jakimi spotyka się Państwowa Inspekcja Pracy w trakcie bieżącej działalności kontrolnej prowadzonej w firmach korzystających z usług cudzoziemców. W odpowiedzi z dnia 25 listopada 2008 r., znak: GNL-439-079-61/08 (kopię pisma przesyłam w załączeniu) przedstawiono funkcjonowanie w praktyce obowiązujących przepisów, które - jak to wynika z przedłożonych przez Inspektorat wyjaśnień - praktycznie uniemożliwiają lub też niezwykle utrudniają prace inspektorów pracy działających w ramach Państwowej Inspekcji Pracy, a także nie zapewniają obcokrajowcom należytej im ochrony.

Uprzejmie informuję Panią Minister, że Rzecznik podziela przedstawione przez Główny Inspektorat Pracy uwagi oraz popiera przedstawione propozycje zmian w obowiązujących przepisach. Wśród przedstawionych propozycji na szczególną uwagę zasługuje propozycja nałożenia na firmy eksportujące pracowników do Polski następujących obowiązków:

- wyznaczenia przedstawiciela do kontaktu z organami kontrolnymi,
- wypełniania obowiązków z zakresu prawa pracy i zasad bhp w Polsce i według polskich przepisów (np. kwestie związane z badaniami lekarskimi),

- przechowywania dokumentacji pracowniczej w miejscu prowadzenia działalności w Polsce
- przedstawiania dokumentów w języku polskim i zapewnienie udziału tłumacza w trakcie kontroli.

Przyjęcie powyższych propozycji spowodowałoby widoczną poprawę praw pracowniczych, gdyż uniemożliwiłoby nierzetelnym przedsiębiorcom utrudnianie prowadzenia kontroli przez inspektorów pracy oraz rozwiązałoby problemy językowe i prawne (np. kwestie porównywania standardów polskiej i pakistańskiej medycyny pracy).

Jednocześnie - zdaniem Rzecznika - wprowadzenie zmian wnioskowanych przez Inspektorat najprawdopodobniej nie rozwiąże do końca problemu braku możliwości skutecznego egzekwowania przestrzegania przez pracodawców polskich przepisów prawa pracy i zasad bhp w stosunku do obywateli państw trzecich, świadczących pracę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Dlatego też w opinii Rzecznika warto rozważyć możliwość stworzenia kompleksowej ustawy regulującej kwestie związane z realizacją usługi eksportowej. Przepisy takiej ustawy mogłyby dotyczyć zasad działania zagranicznych przedsiębiorców, ich współpracy z polskimi kontrahentami, praw pracowników delegowanych oraz odpowiedzialności tych podmiotów za naruszenia praw pracowniczych.

Przedkładając powyższe uwagi, działając na podstawie art. 16 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U. z 2001 r., Nr 14, poz. 147 ze zm.), Rzecznik zwraca się do Pani Minister z uprzejmą prośbą o zajęcie stanowiska w powyższej sprawie.

Łączę wyrazy szacunku

ZASTĘPCA

Rzecznika Praw Obywatelskich

prof. UW dr hab. /-/ Marek Zubik